

Hayız, kendisinde (rahminde) hastalık bulun mayan baliğ bir kadının rahminin (dışarı) attığı kandır. En azı, geceleriyle beraber üç gündür. Ebu Yusuf'tan bir rivayette iki gün ve üçüncü günün ekserisidir. En fazla müddeti on gündür. En (az müddetinden) daha az görülen veya (ekserisinden) daha fazla görülen (kan) istihaze (özür-hastalık) kanıdır.

Kadının, hayız müddetinde gördüğü halis beyazdan başka renklerdeki kan hayız kanıdır. Aynı şekilde hayız müddetinde iken iki kan arasına giren temizlikte hayızdır.

Hayız, namazı kılmayı, oruç tutmayı men eder. Orucu kaza eder, namazı kaza etmez. Mescide girmeyi, tavaf etmeyi, peştamal altına (cinsi) yakınlığı men eder. İmamı Muhammed (rahmetullahi aleyh)'e göre sadece ferce (avret mahalline) yakınlığı men eder.

Hayızlı kadına cima etmeyi helal gören tekfir olunur.

On gün tamam olduktan sonra hayız kesilse, yıkanmadan evvel kadına cima helal olur. Müddetin azında kesilse, yıkanmadan veya üzerine tam bir namazın en az müddeti (on dakikalık vakit) geçmeden evvel cima etmek helal olmaz. Eğer kanın kesilmesi adetinden aşağıda ise, yıkansa bile cima helal olmaz. (Eski adetine kadar beklenir.)

Temizliğin en azı on beş gündür, ekserisi için sınır yoktur, ancak devamlı kan aktığı vakitte adet tayin edilmesinde böyle değil dir. (O durumda her ayın 3 günü temizlik, 27 günü hayız kabul edilir.)

Kan, adeti geçer ve on günü aşarsa, fazla olanın tamamı istiha ze (özür-hastalık kanı) dır, eğer on günü aşmazsa (fazla kısmı da) hayızdır. Kadın eğer ilk olarak hayız görüyorsa ve on günden fazla olursa, on günlük (kısmı) hayız, fazla olanlar istihazadır.

NİFAS

Nifas; çocuğu (doğumundan sonra) takib eden kandır. Nifasın hükmü, hayız gibidir. En az müddeti için sınır yoktur. En fazlası kırk gündür. Hamile iken kadının gördüğü, doğum anında çocuğun ekserisi çıkmadan evvel görülen kan istihazadır. (Özürdür.)

Eğer kan nifasın ekserisini geçerse ve kadının adeti mevcut ise, adetinden fazla kısmı istihazadır, eğer daha evvel adeti yok ise nifasın ekserisinden (kırk günden) fazlası istihazadır.

Adet; hayızda ve nifasta İmamı Yusuf'a göre bir kerede sabit olur ve intikal eder, fetva bununla verilir. Tarafeyne göre tekrar etmesi mutlaka gerekir.

İkizlerin nifası evvelkiden başlar, İmamı Muhammed buna ihtilaf etti. Annelerinin iddeti, (bütün imamlarımızın) ittifakı ile ikinci çocuğun doğumunda biter.

Düşük (çocuk), yaratılmasının (âzalarının) bazıı belirmiş ise tam çocuktur, onunla annesi nifaslanmış olur, cariye ümmü-veled olur, doğuma bağlanan talak (boşamak) vakı olur. Bununla (düşük ile) iddet (bekleme müddeti) biter.

İstihaze kanı, devamlı akan kan gibidir, namazı orucu ve cimayı men etmez.

ÖZÜRLÜLER HAKKINDA BİR FASIL

Özür kanı olan kadın, kendisinde devamlı idrar gelen, karın ishali olan, devamlı yellenen, devamlı burnu kanayan, iyileşmeyen yarası olan kişiler, (bunlar) her namaz vakti girince abdest alırlar ve bu abdestle vakit içinde farz ve nafileden diledikleri kadarını kılarlar, abdestleri sadece vakit çıkınca bozulur. İmamı Züfer'e göre yalnızca vakit girince bozulur. Ebu Yusuf (rahmetullahi aleyh) ikisinden hangisi olsa da abdestin bozukluğuna hükmetti.

(Buna göre) fecirden sonra abdest alan kişi, bu abdestle güneş doğduktan sonra namaz kılamaz, ancak imam Züfer'e göre (rahmetullahi aleyh) kılabılır. Güneş doğduktan sonra abdest alan kişi, onunla öğleyi kılar, Züfer ve Ebu Yusuf buna muhaliftirler.

Özürlü o kimsedir ki, mübtela olduğu özür kendisinde bulunmadan üzerinden namaz vakti geçmez. □